

Literatura dla chłopców i młodych mężczyzn – jak zachęcać do czytania?

Materiały opracowane na podstawie webinarium "Literatura dla chłopców i młodych mężczyzn. Co polecać, aby zaszczerpić w nich czytelniczą pasję?", poprowadzonego przez Anitę Nogal w dn. 22.05.2025 r.

Dlaczego warto?

Chłopcy i młodzi mężczyźni często są grupą czytelników trudniej angażującą się w lekturę. Wynika to zarówno z konkurencji ze strony nowych technologii, jak i ze stereotypowego postrzegania czytania jako zajęcia mniej atrakcyjnego. Odpowiednio dobrana literatura może jednak stać się dla nich źródłem przyjemności, inspiracji, a także sposobem na rozwijanie pasji i budowanie tożsamości.

Co czytają chłopcy?

Preferencje czytelnicze chłopców są zróżnicowane, jednak można wyróżnić kilka dominujących kierunków:

- **Humor i akcja** – serie pełne żartów, zwrotów akcji i dynamicznej fabuły, np. *Piętrowy domek na drzewie* Andy'ego Griffithsa i Terry'ego Dentona czy *Kapitan Majtas* Davida Pilkeya.
- **Detektywistyczne i przygodowe fabuły** – m.in. *Operacje* Jørna Liera Horsta, *Szkoła szpiegów* Stuarta Gibbsa, *Kroniki Archeo* Agnieszki Stelmaszyk.
- **Fantasy i science fiction** – chętnie wybierane serie, które pozwalają oderwać się od rzeczywistości i przeżyć niezwykle przygody: *Percy Jackson* Ricka Riordana, *Zwiadowcy* Johna Flanagana, *Baśniobór* Brandona Mulla.
- **Komiksy i powieści graficzne** – *Dog Man*, *Dziennik cwaniaczka*, klasyczne serie jak *Tytus, Romek i A'Tomek* czy *Kajko i Kokosz*, a także manga.
- **Sport i zainteresowania** – książki związane z piłką nożną (np. seria *Najfutbolniejsi* Roberto Santiago, biografie piłkarzy), survival (Bear Grylls, Krzysztof Petek), czy popularnonaukowe publikacje o zwierzętach, technologiach czy historii.

Jak zachęcać do czytania?

1. **Od zainteresowań do książki** – warto proponować tytuły powiązane z hobby dziecka (gry, sport, motoryzacja). Przykłady: książki inspirowane Minecraftem, komiksy na podstawie *Star Wars* czy *Assassin's Creed*.

2. **Humor i utożsamianie się z bohaterem** – chłopcy chętnie sięgają po historie, w których mogą odnaleźć własne emocje i codzienne doświadczenia.
3. **Różnorodność form** – książki z dużymi ilustracjami, komiksy paragrafowe, powieści graficzne, a nawet książki interaktywne (wyszukiwanki, z efektami dźwiękowymi, rozszerzoną rzeczywistością).
4. **Brak presji** – ważne jest, aby czytanie nie kojarzyło się z obowiązkiem, ale z wyborem i przyjemnością.

Dobre praktyki

- wprowadzanie **serii książek**, w których bohater dorasta wraz z czytelnikiem (np. *Tsatsiki* Moni Nilsson);
- organizowanie spotkań w bibliotece, które łączą książki z innymi aktywnościami: gry planszowe, escape roomy, warsztaty tematyczne;
- budowanie oferty atrakcyjnej wizualnie: książki z nowoczesnymi okładkami, gadżety związane z popularnymi seriami (naklejki, zakładki, mystery boxy);
- promowanie literatury poprzez **influencerów i YouTuberów** – chłopcy często chętniej sięgają po treści, które pojawiają się w przestrzeni online.

Biblioteka jako miejsce dla chłopców

Aby biblioteka była atrakcyjna dla młodych mężczyzn, powinna:

- oferować **komfortowe i odrębne przestrzenie** – strefy relaksu, kanapy, pufy, przestrzeń do gier;
- organizować wydarzenia bliskie zainteresowaniom chłopców – turnieje gier, konkursy komiksowe, spotkania z autorami przygodowych książek;
- łączyć czytelnictwo z aktywnością – np. gry terenowe inspirowane literaturą, kluby fanów książek i filmów fantasy.

Linki używane podczas webinarium:

1. Książka bez obrazków – czyta Maciej Stuhr:
<https://www.youtube.com/watch?v=y9sqfepiFgM>
2. Ciekawe książki dla 16-18 latków:
<https://www.efektywna-nauka.pl/ciekawe-ksiazki-dla-16-18-latkow/>
3. Wydawnictwo Literatura (seria 16+, polscy autorzy):
<https://wydawnictwoliteratura.pl/seria-wydawnicza/plus-minus-16/>

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
